

4) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk overskudsdeling.

[Af Arne Melchior (CD) m.fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 103. Fremsat 21/3 80).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Orv, hvor blev jeg glad, da jeg så titlen på dette forslag til folketingsbeslutning fra centrum-demokraternes side: forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk overskudsdeling – det er midt i en krisetid sød musik i en arbejdsministers øren. Men jeg er ked af at måtte sige, at glæden ikke holdt sig under læsningen af selve forslaget.

Jeg skal gøre nogle bemærkninger, som ikke er båret af nogen kritik af tanken om obligatorisk overskudsdeling – den ved forslagsstillerne at jeg og regeringen er meget positivt indstillet over for – men af den udførelse, som tankerne har fået i dette forslag til folketingsbeslutning, hvor man kan stille sig selv det spørgsmål, om der virkelig er tale om et forslag, som kan leve op til titlen »obligatorisk overskudsdeling«.

Forslagsstillerne siger i bemærkningerne til forslaget, at det er hensigten at få afprøvet den politiske vilje til at få løst dette vigtige spørgsmål. Der skal ikke herske tvivl om, at regeringen gerne medvirker til at løse dette også hurtigt; vi har selv fremsat forslag, har erklæret os villige til at forhandle forslagene og vil selvfølgelig også meget gerne forhandle disse ting med centrum-demokraterne. Vi er enige i, at spørgsmålet om lønmodtagernes medejendomsret gennemført gennem en start, som hedder obligatorisk overskudsdeling, er en rigtig og nødvendig tanke for 1980ernes reformpolitik. Men vi tror ikke, at det forslag, der foreligger her, er særlig velegnet.

For det første: hvad er det for et overskud, der skal fordeles? Ja, vi får at vide, at det er virksomhedernes indtjening, efter at alle normale omkostninger er afholdt, efter at virksomhedernes udgifter til skat er afholdt og efter en forrentning af egenkapitalen svarende til 4 pct. mere end diskontoen; altså i øjeblikket en forrentning af egenkapitalen forlods på 17 pct., inden man skrider til over-

skudsdeling. Derefter skulle folk have 10 pct. af dette overskud udloddet individuelt og bundet på individuelle konti. Der bliver ikke mange konti med ret store beløb i kraft af denne ordning!

I udvalget vedrørende lønmodtagernes medejendomsret beregnede man en ordning, hvor man sagde: hvor stort et overskud vil der være tilbage at fordele, hvis man forudsætter en forrentning af egenkapitalen med 10 pct? Dengang fandt man ud af, at det var 1,4 mia kr. Sætter man det op til 17 pct., er vi efter min vurdering nede på et beløb i størrelsesordenen 200–300 mill. kr. Det skal så fordeles sådan, at der bliver 10 pct. til lønmodtagerne. Det vil altså sige, at vi skal lave en obligatorisk overskudsdeling, der om året kan indbringe skønsomt 20–30 mill. kr. til samtlige lønmodtagere.

Man kan selvfølgelig beskæftigelsesmæssigt glæde sig over det store bureaukrati, der vil blive med at oprette disse små konti og administrere dem osv. osv. – man kan sige, at der kommer en stor administrativ beskæftigelseeffekt ud fra et meget lille beløb – men der er ikke noget særligt perspektiv i at diskutere beløb af den størrelsesorden i forbindelse med en obligatorisk overskudsdeling.

Når forslagsstillerne så siger, at dette skal ses i sammenhæng med løntilbageholdenhed for lønmodtagerne, må jeg gøre opmærksom på, at bare én dyrtidsportion mindre sparer erhvervslivet og andre arbejdsgivere for 2 mia kr. Så skulle de altså til gengæld for dette have 20 mill. kr. bundet i 5 år på individuelle konti rundt omkring i virksomhederne.

Jeg skal for fuldstændighedens skyld sige, at der heller ingen ejendomsretstankegang er i dette. Der er intet, der leder frem til en ejendomsret for lønmodtagerne i dette forslag. Det er – undskyld, jeg siger det – en forpjuget bonusordning for arbejdere i overskudsgivende virksomheder og intet andet.

Derfor vil jeg slutte med at sige, at det, jeg håber kan blive grundlaget for vores forhandlinger, er titlen på forslaget, nemlig forslag om en obligatorisk overskudsdeling. Det tror jeg der er politik i, det er der perspektiv i. Vi er selvfølgelig parat til at beregne alle virkningerne af centrum-demokraternes forslag, men vi tror, at også centrum-demokraterne, når de får lejlighed til at se de tal, jeg her har refereret, vil erkende, at dette var et